

Pojďte s námi do přírody!

CYKLUS PŘÍRODOVĚDNÝCH AKcí PRO ROK

2017

KRAJINY KARLOVARSKÉHO KRAJE

Den:	14. března – 30. června 2017	Čas:	viz pozn.
Místo:	Správa CHKO Slavkovský les (Hlavní 504, Mariánské Lázně).		
Náplň:	Výstava výběru fotografií Stanislava Wiesera. Soubor fotografií z krajin zeměpisných celků Karlovarská vznikl pro autorovy výstavy v letech 2010–2016. Vystihuje také několik podobností mezi zdejšími postvulkanickými jevy a vzdálenými krajinami. Součástí vernisáže výstavy je autorské promítání a povídání o „Zákoutích v krajinách Karlovarská“.		
Kontakt:	J. Rolková, tel.: 354 401 968		
Poznámka:	Vernisáž výstavy úterý 14. března od 18:00; výstava otevřena v provozní době Správy CHKO Slavkovský les.		

Legendární vrch Krudum. Foto: S. Wieser.

ZA BLEDULEMI A PTÁKY DO PŘÍRODNÍ REZERVACE PETROVKA

Den:	sobota 25. března 2017	Čas:	9:00
Místo:	Sraz v 9:00 v Plzni na konečné stanici tramvaje č. 4 – Košutka.		
Trasa:	Nenáročná vycházka ze severního okraje Plzně do rezervace Petrovka. Trasa povede převážně po naučné stezce Sigmundova stezka (délka cca 4 km).		
Náplň:	Sledování výskytu bledule jarní v lužním lese nad rybníkem Strženka, součástí bude i pozorování okolní přírody (obojživelníci na Stržence a ptáci v PR Petrovka).		
Průvodci:	Ing. Daniela Hlinková a Mgr. Martin Jiran (oba AOPK ČR, RP CHKO Český les)		
Kontakt:	M. Jiran, tel.: 720 543 084		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu. Dalekohled vítán.		

Za bledulemi a ptáky do PR Petrovka. Foto: D. Hlinková.

BŘEZEN

KŘÍŽKY A KAMENY V ČESKÉM LESE – LÍSKOVÁ

Den:	sobota 25. března 2017	Čas:	13:00
Místo:	Sraz v 13:00 na Lískové na křížovatce na Nemanice (u autobusové zastávky).		
Doprava:	Pouze vlastním autem.		
Trasa:	Trasa povede po nezpevněných cestách (délka cca 2 hodiny).		
Náplň:	Šest zastavení u vybraných kamenů a křížků kolem Lískové.		
Průvodce:	Kamila Angelovová Beňušíková (Okrašlovací a sportovní sdružení Český les)		
Kontakt:	K. Angelovová Beňušíková, tel.: 603 811 705		

Křížky a kameny v Českém lese. Foto: E. Šletr.

KOKRHEL VE SLUŽBÁCH OCHRANY PŘÍRODY

Den:	pátek 5. dubna 2017	Čas:	16:30
Místo:	Západočeské muzeum v Plzni (Kopeckého sady 2, Plzeň), přednáškový sál hlavní budovy.		
Náplň:	Přednáška Mgr. Petra Blažka z Jihočeské univerzity České Budějovice o parazitismu a ekologii kokrhelů (rod <i>Rhinanthus</i>) a také o jejich využití při ekologické obnově.		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 605 240 980		

SETKÁNÍ PŘÍZNIVCŮ SLAVKOVSKÉHO LEZA

Den:	pátek 7. dubna 2017	Čas:	16:00
Místo:	Správa CHKO Slavkovský les (Hlavní 504, Mariánské Lázně).		
Náplň:	Tradiční setkání s pásmem rozmanitých přírodnědných přednášek a příspěvků pro odborníky i širokou veřejnost. Přijďte se dozvědět, co zajímavého se ve Slavkovském lese událo. Večer bude zakončen volnou zábavou a občerstvením.		
Kontakt:	P. Tájek, tel.: 602 793 922		

DUBEN

DO JARNÍHO LUHU NA ŽELINĚ

Den:	sobota 8. dubna 2017	Čas:	10:00
Místo:	Sraz na parkovišti Autobazar Kadaň za řekou (50°22'20"N, 13°16'28"E), v místě možnost parkování.		
Doprava:	Pouze individuální.		
Trasa:	Od místa srazu pěšky podél pravého břehu řeky Ohře až ke kostelíku sv. Vavřince v Želině (délka cca 3 km, nenáročná).		
Náplň:	Botanická vycházka do jarního luhu na Želině u Ohře do zbytku tvrdolistého luhu pod kostelíkem sv. Vavřince. Pojďte s námi na pestrobarevnou velikonoční procházku.		
Průvodce:	Bc. Radek Fišer (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	R. Fišer, tel.: 724 706 324		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu.		

Rozkvetlý jarní luh s dynmivkou. Foto: R. Fišer.

ZA BOBRY DO HROZŇATOVA S VÝLETEM NA LORETO

Den:	neděle 9. dubna 2017	Čas:	11:00
Místo:	Sraz v 11:00 na autobusové zastávce ve Starém Hrozňatově (konečná MHD č. 6).		
Doprava:	TAM: bus MHD linky č. 6: Cheb, aut. nádr., stání A2 (10:35) – Hrozňatov (11:00). ZPĚT: bus MHD linky č. 6: Hrozňatov (15:05) – Cheb, aut. nádr. (15:30).		
Trasa:	Hrozňatov – signálka – Mohelenský potok v části při státní hranici – Hrozňatov – po křížové cestě na Loretu (vesměs zpevněné cesty, občas odbočka do volného terénu). Dále buď zpět na bus do Hrozňatova (pak celková délka max. 3 km), nebo možno prodloužit z Lorety na soutok Mohelenského potoka a Odravy, dále údolím Odravy kolem rybníku Březák k nádrži Jesenice a dále pak přes Podhrad do Chebu. V údolí Odravy jsou k vidění též četné pobytové stopy bobrů atd. (prodloužená trasa až do Chebu cca 10 km).		
Náplň:	Návštěva bobrích hrází, povídání o životě a díle bobrů (M. Prokopová), bobr jako krajinotvorný činitel, určování časně jarní květeny (J. Brabec), historický výklad ke křížové cestě a Loreti (Z. Černý).		
Průvodci:	RNDr. Milena Prokopová, Ph. D. (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les), Mgr. Zbyněk Černý a RNDr. Jiří Brabec (oba Muzeum Cheb)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 605 240 980		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu. Nezapomeňte svačinu!		

ČIŠTĚNÍ ŘEKY OHŘE

8.4.
2017
od 9:00 hodin

Povodě
ří po břehu

Kynšperk nad Ohří - Dasnice -
Sokolov - Královské Poříčí - Loket -
Karlovy Vary (Loděnice pod Chebským mostem)

**PŘIJĎTE POMOCI
VYČISTIT ŘEKU OHŘI.**

Čím více dobrovolníků, tím více uklizeného odpadu,
tím více vyčištěná řeka. Pojdme společnými silami,
zlepšit naše okoli, pro nás samotné a ukažme těm
„ostatním“, že ODPADKY PATŘÍ DO KOŠE!

Dobrovolníci mající zájem o čištění řeky nechte
kontaktuji Stanislavu Slunčíkovou, tel.: 775 303 067,
e-mail: sluncikova@mas-sokolovsko.eu

Povodí Ohře

MATTONI

Živý kraj

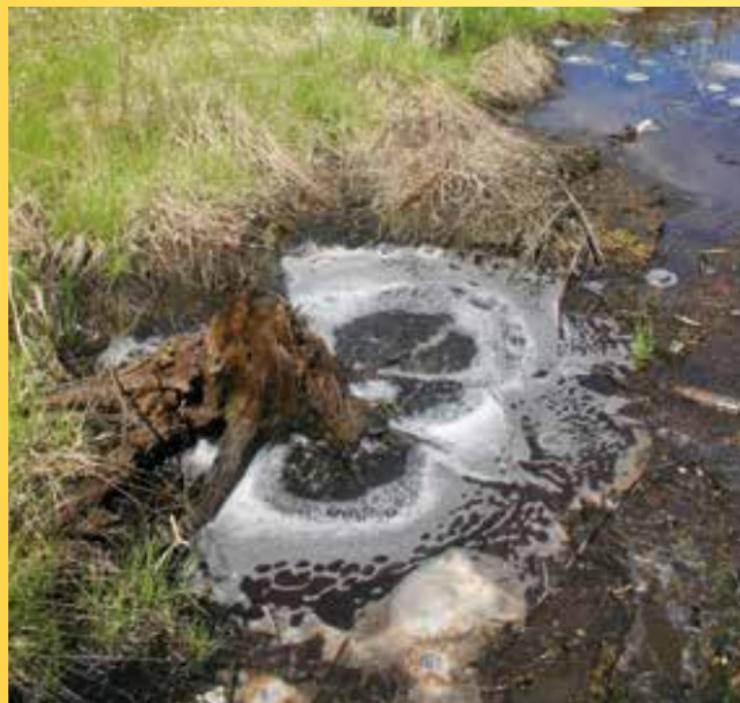

Odvoz odpadu, sběrné igelitové pytle a rukavice zajišťuje Povodí Ohře, s.p.
Pítý režim pomohou dodržet Karlovarské minerální vody, a. s.

REZEVACÍ SOOS S PRŮVODCEM

Den:	sobota 22. dubna 2017	Čas:	14:00
Místo:	Sraz v 14:00 na parkovišti před vstupem do NPR Soos.		
Trasa:	Okruh naučné stezky (délka cca 2 km).		
Náplň:	Prohlídka naučné stezky Soos s průvodcem. Mimořádně zdarma v rámci Mezinárodního dne Země.		
Průvodce:	Karel Brož (Městské muzeum Františkovy Lázně)		
Kontakt:	K. Brož, tel.: 731 824 390		
Poznámka:	Omezená kapacita – pouze pro předem přihlášené, aneb pro prvních 30 osob. V případě velmi nepříznivého počasí náhradní přednáška v expozicích Soos. Hlásit se můžete u průvodce – Karel Brož, e-mail: soos@muzeumfl.cz, tel. 731 824 390.		

Mofety na Soosu. Foto J. Brabec.

DUBEN

DEN ZEMĚ V AMERICKÉ ZAHRADĚ

Den:	sobota 22. dubna 2017	Čas:	11:00
Místo:	Arboretum Americká zahrada u Chudenic.		
Náplň:	Jak bude Americká zahrada vypadat za 100 let? Návštěvníkům bude představena nová studie na obnovu arboreta. Budou se moci seznámit s plánovanými úpravami a výsadbami pro nejbližší roky. U příležitosti oslav Dne Země bude jedna z nových dřevin vysazena. Součástí programu je kvíz pro zvidavé dětské účastníky. Akce je součástí bohatého programu ke Dni Země organizovaného Občanským sdružením Otisk u rozhledny Bolfánek (předpokládaný konec akce 16:00).		
Průvodce:	RNDr. Milena Prokopová, Ph. D. (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)		
Kontakt:	M. Prokopová, tel.: 725 724 956		
Poznámka:	Celý program Dne Země najdete na http://www.otisk.org .		

OBOJŽIVELNÍCI CHEBSKA – PÍSKOVNA OBILNÁ

Den:	neděle 23. dubna 2017	Čas:	11:35
Místo:	Sraz v 11:35 na železniční zastávce Nebanice.		
Doprava:	TAM: vlak Cheb (11:21) – Nebanice (11:31). ZPĚT: vlak Nebanice (16:03, 18:30) – Cheb (16:15, 18:42).		
Trasa:	Nebanice, žel. zast. – most přes Ohři – vodárna Nebanice – pískovna Obilná (před vstupem ukázka obojživelníků a povídání) – prohlídka biotopů v pískovně – zpět do Nebanic (celkem cca 5 km). Při dostatku osobních aut možnost přiblížení ze železniční zastávky k pískovně Obilná.		
Náplň:	Poznávání obojživelníků, ukázka snůšek a obojživelníků přímo v terénu. V případě dobrého počasí též časně jarní plevelová květena.		
Průvodci:	Jiří Mařík, Ing. Kateřina Maříková (oba 4. ZO ČSOP Cheb) a RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 605 240 980		
Poznámka:	Terénní obuv a oblečení.		

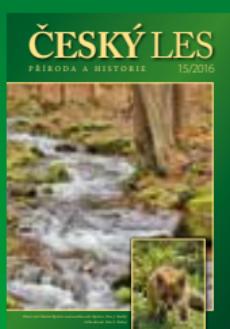
Páření ropuchy obecné. Foto: J. Mařík.

DUBEN

Český les

průvodce přírodou a historií

Informace o regionu pravidelně až domů!

ČESKÝ LES

Tento titul má svoji, i když ne dlouhou, tradici.
Jako průvodce přírodou a historií Českého lesa vyšel
poprvé v roce 2006.

Každoročně se tak můžete začít do zajímavých
informací o regionu, ve kterém žijete.

**Český les objednávejte na mailové adrese
ceskyles@nature.cz nebo na tel. 725 141 686.**

DEN ZEMĚ V TACHOVĚ

Den:	neděle 23. dubna 2017	Čas:	13:00
Místo:	Start od 13:00 do 14:00 na náměstí v Tachově (před bývalou budovou MKS).		
Trasa:	Náměstí v Tachově – Knížecí alej – Světce – Vysoká – genový sad v Tachově (49°47'27"N, 12°36'52"E), (délka cca 5 km; dobré sjízdné i pro kočárky).		
Náplň:	Pojďte s námi přivítat jaro na tradiční jarní vycházku k příležitosti oslav Dne Země. Na startu bude vydán účastnický list a prováděn sběr hliníku. Cíl bude v genovém sadu v Tachově, kde budou připraveny aktivity pro děti i dospělé a táborák s hudbou.		
Průvodci:	členové ČSOP Tachov a spolku Genové sady Tachovska		
Kontakt:	M. Rolko, tel.: 725 042 596		
Poznámka:	Od 13:00 bude z náměstí vycházet organizovaná skupina s průvodcem, který Vám poví zajímavosti o místech na trase vycházky. Neorganizovaně můžete samozřejmě vyrazit až do 14:00. Obuv a oblečení do terénu.		

**KRÁSY KRÁSNÉHO VRCHU
U HROZNĚTÍNA**

Den:	úterý 25. dubna 2017	Čas:	16:30
Místo:	Sraz v osadě Velký rybník „na návsi“ poblíž restaurace U Hastrmana (50°17'16"N, 12°51'58"E).		
Doprava:	TAM i ZPĚT: pouze individuální.		
Trasa:	Půjdeme směrem k těžbou zasaženému Krásnému vrchu (konec cca v 19:00, délka cca 4 km).		
Náplň:	Povídání o historii těžby, geologické zajímavosti, faunu a flóru lomů. Při troše štěstí uvidíme i raky říční.		
Průvodci:	RNDr. Jan Matějů, Ph. D. (Muzeum Karlovy Vary), RNDr. Vladislav Rapprich (Česká geologická služba, Praha)		
Kontakt:	J. Matějů, tel.: 730 553 884		

NOVÍ PTAČÍ OBYVATELÉ TACHOVSKA

Den:	úterý 25. dubna 2017	Čas:	17:30
Místo:	Muzeum Českého lesa v Tachově (trída Míru 447, Tachov).		
Náplň:	Představení devíti druhů ptáků, kteří se v poslední době (od roku 1980) usadili na Tachovsku jako hnězdící. Jsou mezi nimi i druhy, které v ČR vymizely a nyní se opět vrací (luňák červený, orel mořský), druhy, které byly nové pouze pro Tachovsko a jinde v ČR stále žijí a nově se objevili jen v naší oblasti (luňák hnědý, moudlivláček lužní a sýkořice vousatá), ale také druhy v ČR nové (hohol severní, slavík modráček, jeřáb popelavý) a dokonce jeden druh pocházející z jiného kontinentu (husice nilská). Na přednášce se dozvítěte základní informace o druzích, jejich determinaci, o způsobu života a také bude popsán postup objevování se na Tachovsku.		
Přednášející:	RNDr. Pavel Řepa (Muzeum Českého lesa v Tachově)		
Kontakt:	P. Řepa, tel.: 604 194 010		

BEZ PÉČE SE PŘÍRODA NEOBEJDE

Den:	čtvrtok 27. dubna 2017	Čas:	17:00
Místo:	Dům přírody Českého lesa v Klenčí pod Čerchovem (býv. Stará pošta).		
Náplň:	Představení péče o krajину v CHKO Český les a s tím spojená spolupráce s vlastníky pozemků. Součástí bude i malé občerstvení.		
Přednášející:	Bc. Miroslav Žížka a Mgr. Markéta Kašparová (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)		
Kontakt:	M. Kašparová, tel.: 728 496 178		

**VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU
V MARIÁNSKÝCH LÁZNÍCH**

Den:	pondělí 1. května 2017	Čas:	8:00
Místo:	Sraz v 8:00 u Ferdinandovy kolonády v Mariánských Lázních.		
Náplň:	Tradiční vycházka za ptačími hlasy spojená s odchytom ptáků do sítí. Po úvodní ukázce nachytaných ptáků vyrazíme na krátkou procházku parkem za ptačím zpěvem. Následovat bude další demonstrace odchycených ptáků spojená s jejich kroužkováním (konec cca v 11:00).		
Průvodce:	RNDr. Pavel Jaška (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	P. Jaška, tel.: 602 213 347		
Poznámka:	Dalekohled vítán.		

Vítání ptačího zpěvu u Ferdinandovy kolonády. Foto: I. Coufalík.

**VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU
V HORŠOVSKÉM TÝNĚ**

Den:	pondělí 1. května 2017	Čas:	7:00
Místo:	Sraz v 7:00 u brány do parku u starého obchodáku.		
Trasa:	Parkem, nenáročný terén (konec cca v 11:00).		
Náplň:	Procházka parkem s určováním druhů ptactva pohledem a podle zpěvu s výkladem průvodce.		
Průvodce:	Petr Lang		
Kontakt:	P. Lang, tel.: 728 013 280		
Poznámka:	Obuv a oblečení podle počasí, ne moc barevné (zelená, šedá nebo hnědá barva je nejlepší). Dalekohled vítán.		

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU V CHEBU

Den:	pondělí 1. května 2017	Čas:	7:00
Místo:	Sraz v 7:00 v Chebu na dřevěné lávce pod Chebským hradem.		
Doprava:	ZPĚT: vlak nebo autobus z Františkových Lázní do Chebu (více možností).		
Trasa:	Lávka pod Chebským hradem – přehradní hráz Skalka – po levém břehu ke statku Stein – Komorní hůrka – kolem Ameriky do Františkových Lázní (délka cca 10 km).		
Náplň:	Ornitologická vycházka jarní přírodou s pozorováním ptáků, jejich určováním podle zpěvu.		
Průvodce:	Aleš Jelínek (4. ZO ČSOP Cheb)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 605 240 980		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu, dalekohled vítán.		

Stehlík obecný. Foto: P. Korelus.

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU V HOLÝŠOVĚ

Den:	pondělí 1. května 2017	Čas:	6:00
Místo:	Sraz v 6:00 u radnice v Holýšově.		
Trasa:	Okolo řeky Radbuzy, dále po staré betonové cestě k bývalé osadě Trubce (konec okolo 11:00).		
Náplň:	Akce je zaměřená na poznávání ptačích druhů, zejména podle zpěvu.		
Průvodce:	Libor Schröpfer (Holýšovský ornitologický klub)		
Kontakt:	L. Schröpfer, tel.: 732 370 036		
Poznámka:	Teplé oblečení, pevnou obuv a dalekohled s sebou. Občerstvení zajištěno.		

VÝSTAVA 40 LET CHKO SLAVKOVSKÝ LES

Den:	1. května – 30. září 2017	Čas:	viz poznámka
Místo:	Bečovská botanická zahrada v Bečově nad Teplou.		
Náplň:	Putovní výstava vznikla k příležitosti 40. výročí založení chráněné krajinné oblasti Slavkovský les v roce 2014. Představuje ochranu přírody a přírodní zajímavosti v tomto chráněném území od minulosti po současnost.		
Kontakt:	J. Šindelář, tel.: 736 642 792		
Poznámka:	Otevřena v provozní době Bečovské botanické zahrady.		

VEČER SLAVÍKŮ V KADANI

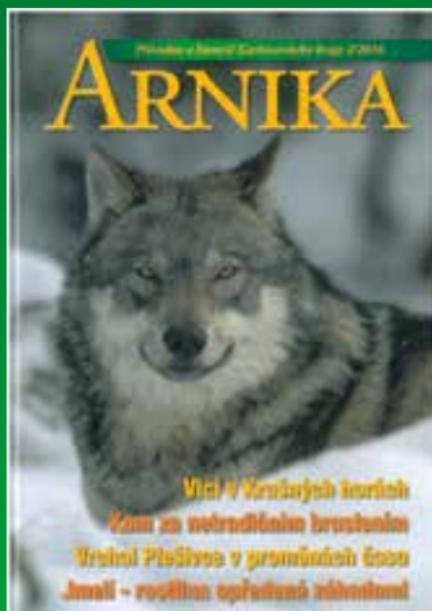

Den:	pátek 5. května 2017	Čas:	21:00
Místo:	Parkoviště u Tepelného hospodářství v Kadani (bývalá teplárna).		
Náplň:	Vycházka za nejsladšími hlasy v ptačí říši – slavíky obecnými do Rooseveltových sadů v Kadani. Poslech zpěvu a pozorování slavíků, ale i dalšího ptactva, bude doplněn o skřehotání žab ve zdejším rybníčku a potoce (konec cca v 23:00).		
Průvodci:	Bc. Vít Tejrovský a Bc. Radek Fišer (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	V. Tejrovský, tel.: 724 024 114		
Poznámka:	Vhodné teplé, nepříliš barevně výrazné oblečení. Dalekohled vítán.		

KVĚTEN

Zajímá Vás příroda Vašeho regionu?

Získávejte informace pravidelně až domů!

ARNIKA

Titul seznamuje své čtenáře s přírodou a historií Karlovarského kraje již více než 40 let. Jeho novodobá historie se váže k roku 2004, kdy došlo po několikaletém výpadku k obnovení tradice vydávání tohoto časopisu. Vychází dvakrát ročně.

**Arniku si můžete objednat na mailové adrese
redakce.arnika@email.cz nebo
na tel. 776 016 129.**

www.casopis-arnika.cz

PO STARÉ DIANSKÉ CESTĚ

Den:	sobota 6. května 2017	Čas:	9:00
Místo:	Sraz v 9:00 na náměstí v Přimdu před budovou Správy CHKO Český les (nám. Republiky 287).		
Trasa:	Přimda – po silnici směrem na Novou Ves – odbočka na „Starou dianskou cestu“ – Milíře – Václavský rybník – podél Václavského potoka zpět na Přimdu (délka cca 10 km).		
Náplň:	Přírodou a historií blízkého okolí Přimdy se letos vydáme po kdysi důležité spojnici mezi Přimdom a Dianou, po tzv. Staré dianské cestě. Zastavíme se na zaniklém tokaništi tetřevů, pstružím trdliště nebo u zříceniny hájenky U Löblů. Jarní hájovou květenou dojdeme na rozhlednu v Milířích a dále k technické památce z 19. století (pozůstatky sklárny a železárnny, vyústění Apolenského příkopu). Zpět na Přimdu se vrátíme kolem rybníků v Milovském údolí oživených obojživelníky a bobry.		
Průvodce:	RNDr. Evžen Kůs (ZOO Praha)		
Kontakt:	M. Prokopová, tel.: 725 724 956		
Poznámka:	Obuv a oblečení vhodné do terénu. Na delší cestu je dobré vybavit se svačinou.		

Rozhledna Milíře. Foto: J. Juráková.

VEČER SLAVÍKŮ V HORŠOVSKÉM TÝNĚ

Den:	neděle 7. května 2017	Čas:	19:00
Místo:	Sraz v 19:00 na křížovatce pod sv. Annou na vršíčku na staré cestě na koupaliště, na začátku lipové aleje.		
Náplň:	Poslouchání zpěvu a pozorování slavíků obecných a ostatních ptáků, například cvrčilky zelené nebo cvrčilky říční, které žijí v nivě Černého potoka.		
Průvodce:	Petr Lang (Horšovský Týn)		
Kontakt:	P. Lang, tel.: 728 013 280		
Poznámka:	Oblečení podle počasí, ne moc barevné (zelená, šedá nebo hnědá barva je nejlepší). Dalekohled vítán.		

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU V DOMAŽLICÍCH

Den:	neděle 7. května 2017	Čas:	5:30
Místo:	Sraz v 5:30 v Domažlicích v parku u bývalé nemocnice před bustou Petry Hanny.		
Trasa:	Projdeme Hannovým parkem až do arboreta vyšší odborné školy v Erbenově ulici (délka trasy cca 1 km, konec cca v 7:30).		
Náplň:	Vycházka je zaměřena na pozorování ptáků a jejich určování (akusticky i vizuálně). Zájemci se také dozvědějí základní informace o České společnosti ornitologické, vyhlášení Ptáka roku 2017. Navštívíme školní arboretum.		
Průvodci:	Jiří Sladký (AOPK ČR, RP SCHKO Český les) a Petr Sladký (MÚ Domažlice)		
Kontakt:	J. Sladký, tel.: 728 496 065		
Poznámka:	Vhodná voděodolná obuv a oděv, teplé oblečení. Dalekohled a publikace k určování ptactva vítány.		

KDE ŽIE ČOLEK HRANATÝ?

Den:	středa 10. května 2017	Čas:	16:00
Místo:	Sraz v 16:00 na návsi pod kostelem sv. Jiljí v obci Kostelní (50°18'9"N, 12°25'22"E).		
Doprava:	TAM: Individuální nebo bus Kraslice, aut. st. (15:35) – Kraslice, Počátky (15:53) – Kraslice, Kostelní (15:57). ZPĚT: Pouze individuální (auty účastníků).		
Trasa:	Okruh kolem obcí Kostelní, Kámen a Počátky (délka cca 7 km).		
Náplň:	Biotopy čolka hranatého. Jarní mokřadní luční květena západní části Krušných hor.		
Průvodci:	Mgr. Jan Matějů, Ph. D. (Muzeum Karlovy Vary) a RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 605 240 980		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu.		

KVĚTEN

Čolek hranatý. Foto: J. Brabec.

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU V TACHOVĚ

Den:	sobota 13. května 2017	Čas:	8:00
Místo:	Zahrada Muzea Českého lesa v Tachově (třída Míru 447, Tachov).		
Náplň:	Posezení v klášterní zahradě věnované naslouchání poslům jara. Rozeznávání ptáků podle zpěvu a jejich pozorování. Za příznivého počasí ukázka odchytu ptáků do nárazových sítí a jejich kroužkování. Pro návštěvníky bude připraveno malé občerstvení (konec cca v 11:00).		
Průvodci:	RNDr. Pavel Řepa (Muzeum Českého lesa v Tachově), RNDr. Milena Prokopová, Ph. D. (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les) a další členové ČSO působící v Tachově a okolí		
Kontakt:	P. Řepa, tel.: 604 194 010		
Poznámka:	Dalekohled je výhodou.		

*Vítání ptačího zpěvu v Tachově 2016. Foto: A. Hříbal.***ZA ORCHIDEJEMI DO PARKU
V MARIÁNSKÝCH LÁZNÍCH**

Den:	úterý 16. května 2017	Čas:	16:00
Místo:	Sraz v 16:00 u Rudolfova pramene v Mariánských Lázních.		
Trasa:	Krátká nenáročná trasa po upravených cestách parku a po mokřadní louce (délka cca 2 hod.).		
Náplň:	Tradiční návštěva mokřadů s typickými rostlinnými druhy včetně našich planě rostoucích orchidejí. Pojdte se podívat, jaké skvosty rostou přímo za našimi humny a pomozte nám i letos přepočítat rozkvetlé orchideje.		
Průvodci:	Mgr. Přemysl Tájek a Mgr. Jana Rolková (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	J. Rolková, tel.: 354 401 968		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu.		

Prstnatec májový. Foto: J. Rolková.

ORCHIDEJE V ČERNICKÉM MOKŘADU

Den:	sobota 20. května 2017	Čas:	9:00
Místo:	Sraz v 9:00 v Plzni na konečné zastávce trolejbusu č. 13 u NC Olympia.		
Trasa:	Nenáročná vycházka do Černického mokřadu (délka cca 3 km).		
Náplň:	Sledování výskytu prstnatce májového a dalších mokřadních druhů rostlin, pozorování obojživelníků.		
Průvodce:	Ing. Daniela Hlinková (AOPK ČR, RP CHKO Český les)		
Kontakt:	D. Hlinková, tel.: 728 496 075		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu, ideální holinky.		

ZA MASOŽRAVKOU NA PAVLŮV STUDENEC

Den:	sobota 20. května 2017	Čas:	9:00
Místo:	Sraz v 9:00 u pomníku v místech býv. Pavlova Studence (49°48'34"N, 12°28'37"E).		
Doprava:	TAM i ZPĚT: individuální.		
Trasa:	Méně náročná vycházka po značených turistických trasách (délka cca 9 km).		
Náplň:	Botanická vycházka zaměřená na zdejší květnaté a rašelinné louky a vřesoviště s výskytem vzácných druhů rostlin. Během vycházky uvidíme mimo běžných lučních rostlin i vzácný všivec lesní, klikvu bahenní a masožravou tučnici obecnou. Jelikož budeme procházet místy, kde stávaly vesnice Pavlův Studenec a Pavlova Huť, povíme si o jejich zajímavé historii.		
Průvodce:	Mgr. Markéta Kašparová a Bc. Miroslav Žižka, DiS. (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)		
Kontakt:	M. Kašparová, tel.: 728 496 178		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu (půjde se i do rašelinště). Nezapomeňte svačinu!		

KVĚTEN

Tučnice obecná. Foto: J. Juráková.

LOV NOČNÍHO HMYZU NA SVĚTLO

Den:	pátek 26. května 2017	Čas:	21:00
Místo:	Sraz v 21:00 v Olšových Vratech, Golf Resort parkoviště u recepce golfového hřiště (50°12'49"N, 12°55'46"E).		
Doprava:	TAM i ZPĚT: individuální.		
Trasa:	Krátký přesun k místu odchytu – několik set metrů, nenáročný terén, vhodné i pro kočárky (konec přibližně ve 24:00).		
Náplň:	Úkázky rozličného nočního hmyzu (především motýlů) a zajímavosti o jeho životě.		
Průvodci:	RNDr. Petr Janšta (Přírodovědecká fakulta UK Praha), RNDr. Jan Matějů, Ph. D. (Muzeum Karlovy Vary)		
Kontakt:	J. Matějů, tel.: 730 553 884		
Poznámka:	Vhodná je skládací stolička, nebo jiná podložka na sezení, fotoaparát a případně něco proti dešti. V případě trvalého deště se akce nekoná!		

DO NPR ÚHOŠŤ DO HÁJŮ A KAVYLOVÝCH STEPÍ

Den:	sobota 27. května 2017	Čas:	10:00
Místo:	Sraz v obci Zásada u Rašovic u autobusové zastávky (50°22'18"N, 13°13'44"E).		
Doprava:	TAM I ZPĚT: z Kadani je nutno dojít pěšky (4 km) nebo dojet osobními vozy, parkování možné v Zásadě.		
Trasa:	Z obce Zásada po červené turistické značce do NPR Úhošť, zčásti trasa povede po NS Úhošť, průchod Meziříčským údolím k Brodcům a pak jižní straní nahoru, nakonec návrat do Zásady (příp. do Kadani). (Délka trasy podle počasí a zájmu 5 až 10 km.)		
Náplň:	Pokračování loňské zajímavé botanické vycházky do cenného území Národní přírodní rezervace Úhošť ve vrcholném období květu. Tentokrát projdeme západní polovinu Úhoště přes kouzelné Meziříčské údolí k Brodcům a vyšlapeme jižní straní na vrchol. Uvidíme zachovalou teplomilnou hájovou květenu a nezapomenutelné kavylové stepi.		
Průvodci:	Bc. Radek Fišer (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	R. Fišer, tel.: 724 706 324		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu.		

Kavylová step v NPR Úhošť. Foto: R. Fišer.

ZA KRAJINOU A LIŠEJNÍKY BEČOVSKA

Den:	neděle 28. května 2017	Čas:	9:35
Místo:	Sraz v 9:35 na vlakovém nádraží v Bečově nad Teplou.		
Doprava:	TAM: vlak K. Vary, dolní nádr. (9:01) – Bečov n/T (9:33); vlak M. Lázně (8:24) – Bečov n/T (9:14). ZPĚT: vlak Bečov n/T (15:15, 17:21) – K. Vary, dolní nádr. (15:50, 17:55); vlak Bečov n/T (15:35, 17:39) – M. Lázně (16:25, 18:30).		
Trasa:	Východní okolí Bečova, Bečovská botanická zahrada, místy náročnější terén (délka cca 11 km, převýšením asi 500 m).		
Náplň:	Krajinářsko-lišeňkářská exkurze po stráních a skalkách s krásnými výhledy na bečovské údolí. Kromě okolních strání navštívíme také botanickou zahradu v údolí řeky Teplé s první českou bioferratou. Vstupné pro hromadnou návštěvu botanické zahrady je 50 Kč za osobu. V zahradě je možnost občerstvení.		
Průvodce:	Ing. Petr Uhlík (Muzeum Sokolov)		
Kontakt:	P. Uhlík, tel.: 352 324 024		

Bečovská botanická zahrada. Foto: P. Uhlík.

KVĚTEN

ZA LUČNÍMI BIOTOPY MEZI KLENČÍM POD ČERCHOVEM A CHODOVEM

Den:	neděle 28. května 2017	Čas:	11:00
Místo:	Sraz v 11:00 v Klenčí pod Čerchovem před Domem přírody Českého lesa (býv. Stará pošta).		
Doprava:	TAM: vlak Domažlice, město (10:20) – Klenčí pod Čerchovem (10:33); Poběžovice (9:02) – Klenčí pod Čerchovem (9:13). ZPĚT: vlak Klenčí pod Čerchovem (15:11, 17:17) – Domažlice, město (15:25, 17:32); Klenčí pod Čerchovem (14:40, 16:44) – Poběžovice (14:54, 17:00).		
Trasa:	Polní cestou kolem hřbitova do Chodova a pak dále loukami a pastvinami zpět do Klenčí pod Čerchovem (středně náročná trasa s výškovým převýšením (70 m), délka cca 7 km).		
Náplň:	Květena pastvin, vlhkých a mezofilních luk.		
Průvodce:	Jiří Sladký (AOPK ČR, RP SCHKO Český les)		
Kontakt:	J. Sladký, tel.: 728 496 065		
Poznámka:	Vhodná voděodolná obuv a oděv. Lupa a botanické klíče vítány.		

Z DOMU PŘÍRODY ZA HLASY OPEŘENCŮ

Den:	sobota 3. června 2017	Čas:	8:00
Místo:	Sraz v 8:00 u Domu přírody Českého lesa v Klenčí pod Čerchovem (býv. Stará pošta).		
Trasa:	Klenčí a jeho okolí (nenáročný terén, délka cca 4 km).		
Náplň:	Rozeznávání ptáků podle hlasu a jejich pozorování. Za příznivého počasí ukázka odchytu ptáků do nárazových sítí a jejich kroužkování.		
Průvodci:	Mgr. Martin Jiran a RNDr. Milena Prokopová, Ph. D. (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)		
Kontakt:	M. Prokopová, tel.: 725 724 956		
Poznámka:	Dalekohled výhodou.		

REZEVACÍ SOOS S PRŮVODCEM

Den:	pondělí 5. června 2017	Čas:	16:00
Místo:	Sraz v 16:00 na parkovišti před vstupem do NPR Soos.		
Trasa:	Okruh naučné stezky (délka cca 2 km).		
Náplň:	Prohlídka naučné stezky Soos s průvodcem. Mimořádně zdarma v rámci Světového dne životního prostředí.		
Průvodce:	Karel Brož (Městské muzeum Františkovy Lázně)		
Kontakt:	K. Brož, tel.: 731 824 390		
Poznámka:	Omezená kapacita – pouze pro předem přihlášené, aneb pro prvních 30 osob. V případě velmi nepříznivého počasí náhradní přednáška v expozicích Soos. Hlásit se můžete u průvodce – Karel Brož, e-mail: soos@muzeumfl.cz, tel. 731 824 390.		

Soos, křemelinový štit. Foto: J. Brabec.

PO STOPÁCH JOSEFA JAHNA NA LIPOVKU A DO MECHOVÉHO ÚDOLÍ U BRTNĚ

Den: sobota 10. června 2017 Čas: 10:20

Místo: Sraz v 10:20 na vlakové zastávce v Dolním Žandově.

Doprava: TAM: vlak Cheb (9:59) – D. Žandov (10:16); vlak M. Lázně (9:18) – D. Žandov (9:30).
ZPĚT: vlak D. Žandov (15:22, 16:45) – Cheb (15:39, 17:01); vlak D. Žandov (15:36, 18:26) – M. Lázně (15:49, 18:39).

Trasa: Žel. zastávka Dolní Žandov – Brtná – PP Lipovka – lesní lemy na východním okraji lesního masivu severozápadně Brtné – PR Mechové údolí (olšiny, rašeliniště, svahový bor v okolí) – žel. zastávka Dolní Žandov.

Náplň: Pozdě jarní botanická vycházka spojená s návštěvou květnatých mezofilních trávníků v PP Lipovka a rašeliniště v PR Mechové údolí, případně i svahových porostů v jeho ochranném pásmu. Během exkurze se seznámíme s druhovým spektrem rostlin provázejících výše uvedené lokality. K vidění bude celá plejáda zajímavých a význačných druhů severních končin Českého lesa, z nichž lze namátkově vyzdvihnout hrachor horský, hruštiči prostřední, hvozdík lesní, kliku bahenní, olší zelenou, pětiprstku žezulkník, prstnatec Fuchsův, rosnatku okrouholistou, vachtu trojlistou, vemeník dvoulistý a mnoho dalších. V neposlední řadě si též připomeneme osobu Josefa Jahna – učitele, literáta a přírodovědce, který působil v kraji pod Dylemí na přelomu 19. a 20. století.

Průvodce: Petr Mudra (Muzeum Českého lesa v Tachově)

Kontakt: J. Brabec, tel.: 605 240 980

Poznámka: Návštěva území PR Mechové údolí je spojena s přechody silně zamokřeným terénem, holinky nutnosti. Zašpinění jisté! Rozhodně nezapomeňte přibalit vydatnou svačinu, fotoaparát, případně lupu a samozřejmě notnou dávku dobré nálady.

ČERVEN

Mechové údolí. Foto: E. Martíková.

ZA HISTORIÍ DO OKOLÍ RYBNÍKU

Den:	sobota 10. června 2017	Čas:	9:00
Místo:	Sraz v 9:00 u rekreačního střediska Rybník.		
Doprava:	TAM i ZPĚT: individuální.		
Trasa:	Středně náročná vycházka převážně po značených cyklotrasách (délka cca 13 km).		
Náplň:	Vycházka zaměřená na botanické, lesnické a historické zajímavosti. Podíváme se zblízka do míst zaniklých vsí, býv. Švarcava, Horní Huť a Hraničná. Cestu si zpříjemníme ukázkami zajímavých i běžných rostlin.		
Průvodci:	Mgr. Markéta Kašparová a Bc. Miroslav Žižka, DiS. (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)		
Kontakt:	M. Kašparová, tel.: 728 496 178		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu (půjde se i do vlhčích biotopů). Nezapomeňte svačinu!		

Pohled na bývalou ves Švarcava. Foto: M. Kašparová.

ČERVEN

KVĚTENA RYBNÍKŮ A MOKŘADŮ V OKOLÍ LUŽNÉ

Den:	neděle 11. června 2017	Čas:	9:30
Místo:	Sraz v 9:30 na autobusové zastávce Fr. Lázně, Krapice, Lužná.		
Doprava:	TAM: bus Cheb, aut. nádr., stání B9 (9:15) – Fr. Lázně, Krapice, Lužná (9:30). Linka směr Libá – Hazlov. ZPĚT: bus Fr. Lázně, Krapice, Lužná (14:02, 17:38) nebo bus Cheb, Cetnov, roz. (14:05, 17:41) – Cheb, aut. nádr. (14:20, 17:55).		
Trasa:	Lužná – Luženské rybníky (Plochý, Rourový, Vražedný) – PR Studna u Lužné – buď zpět do Lužné, nebo nad osadu Horní Bížka a pak po staré silnici na zastávku Cetnov, rozcestí (celkem cca 5 až 6 km, okolo rybníků však volným terénem mimo cesty).		
Náplň:	Typická i vzácná květena Luženských rybníků a jejich okolí, např. šicha černá, rosnatka okrouhlolistá, rosnatka prostřední, vzácné druhy bublinatek, ostřice a další.		
Průvodci:	RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 605 240 980		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu. Nejvzácnější druhy jsou v hlubších mokřadech. Lupa vítána!		

RUDERÁLNÍ A PLEVELNÉ DRUHY OKOLO HORNÍCH LOMAN

Den:	pátek 16. června 2017	Čas:	14:30
Místo:	Sraz v 14:30 na železniční stanici Františkovy Lázně.		
Doprava:	TAM: vlak Cheb (14:20, směr Aš) – Františkovy Lázně (14:27). ZPĚT: vlak Františkovy Lázně (18:12, 20:12) – Cheb (18:19, 20:19) nebo bus Fr. Lázně, městské sady (mnoho možností).		
Trasa:	Fr. Lázně, žel. stanice – Družstevní a Americká ul. – odbočka na Lesní mlýn – Horní Lomany, domky (celkem cca 5 až 6 km po cestách, ale často i zárostlými okraji polí a luk).		
Náplň:	Typická plevelová květena okrajů Chebské pánve (zajímavé podmáčené okraje polí), nově se šířící ruderální a slanomilné druhy (např. jitrocel vraní nožka).		
Průvodce:	RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 605 240 980		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu. Lupa vítána!		

OKOLO PODHORY PŘES VODY, LESY A HORY

Den:	sobota 17. června 2017	Čas:	10:55
Místo:	Sraz v 10:55 na vlakové zastávce Ovesné Kladruby.		
Doprava:	TAM: vlak M. Lázně (10:34) – Ovesné Kladruby (10:54); vlak Karlovy Vary (9:01) – Ovesné Kladruby (10:03) nebo vlastním autem (samostatný návrat k němu). ZPĚT: vlak Milhostov (16:08, 18:12) – Mariánské Lázně (16:25, 18:30); vlak Milhostov (16:47, 19:23) – Karlovy Vary (17:55, 20:32).		
Trasa:	Ovesné Kladruby – PP Podhorní slatě – kolem vodní nádrže Podhora – PP Čertkus – PP Sirňák – PR Podhorní vrch – Milhostov (změna trasy vyhrazena, délka cca 10 km, středně náročné – místy budeme procházet terénem).		
Náplň:	Vycházka do přírodně cenných území v okolí Podhory, vodní nádrže i stejnojmenného vrchu. Nahlédneme do několika PP a PR v době plného květu řady vzácných a ohrožených druhů rostlin, v případě příznivého počasí a s trochou štěstí uvidíme i množství chráněných živočichů (hnědásek chrastavcový a další motýli, vážky, obojživelníci, ptactvo).		
Průvodce:	Mgr. Jana Rolková (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	J. Rolková, tel.: 354 401 968		
Poznámka:	Nutné oblečení a obuv do terénu, nejlépe voděodolné (průchod mokřady), svačinu a dostatek tekutin na celý den.		

ČERVEN

EVL Podhorní louky prameniště. Foto: P. Tájek.

ZA ČERVENÝM TAJEMSTVÍM CHLUMSKÉ HORY

Den:	neděle 18. června 2017	Čas:	9:30
Místo:	Sraz hledačů je v 9:30 u kaple v malebné vesničce Chlum (50°1'3"N, 13°12'22"E).		
Doprava:	TAM a ZPĚT: individuální.		
Trasa:	Napříč lesy Chlumské hory (orientace v terénu na vlastní nebezpečí).		
Náplň:	Pomozte hledat vzácnou okrotici červenou z listnatých lesů Chlumské hory. Tato orchidej má v našem kraji jediné známé místo výskytu – údajně zde byla spatřena před necelými deseti lety. Podle počtu a zdatnosti hledačů si rozdělíme horu a projdeme ji křížem krážem, dokud rostlinky nenajdeme.		
Průvodce:	Ing. Petr Krása (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	P. Krása, tel: 724 704 449		
Poznámka:	Vhodná obuv, dostatek vody, telefon a fotoaparát jsou nutností.		

ZA TŘEMDAVAMI NA KOLINĚ

Den:	sobota 24. června 2017	Čas:	10:00
Místo:	Sraz v 10:00 v sedle mezi vrchy Hůrka a Dubový vrch (50°20'3"N, 13°15'16"E).		
Doprava:	TAM a ZPĚT: Dostupné pouze vlastním dopravním prostředkem (auto, kolo,...), v místě možnost parkování.		
Trasa:	Mimo turisticky značené cesty ze sedla na Zvoníčkově směrem k vrcholu Koliny a Tři Kříže, spíše nenáročný terén (délka cca 10 km).		
Náplň:	Botanická vycházka za ohroženými třem davami bílými v období jejich květu a nejen za nimi do cenného území teplomilných doubrav a lesostepí.		
Průvodce:	Bc. Radek Fišer (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	R. Fišer, tel.: 724 706 324		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu.		

Třemda bílá na Kolině. Foto: R. Fišer.

KVĚTY OHŘE Z RAFTU (PRO PLAVCE A NADŠENCE)

Den:	sobota 24. června 2017	Čas:	10:00
Místo:	Sraz v 10:00 v Nebanicích u mostu přes Ohři.		
Doprava:	<p>TAM: nejlépe vlastní. Možno též vlak Cheb (8:27) – Kynšperk n. Ohří (8:38); K. Vary (8:43) – Sokolov (9:04) – Kynšperk n. Ohří (9:16). Po předchozí domluvě zajistíme odvoz přihlášených účastníků do Nebanic (jinak 5 km).</p> <p>ZPĚT: vlak Dasnice (17:26) – Sokolov (17:36) – K. Vary (18:02); vlak Dasnice (18:21) – Kynšperk n. O. (18:26; možný přestup na rychlík směr Sokolov, K. Vary) – Nebanice (18:30) – Cheb (18:42).</p>		
Trasa:	Nebanice – Kynšperk nad Ohří – Šabina (na raftech po Ohři); Šabina – Dasnice (pěšky na vlak, cca 1,5 km).		
Náplň:	Vodní botanik Jarda Rydlo prohlásil o Ohři, že je „nejzakytovanější českou řekou“. Toto tvrzení si lze ověřit pouze prakticky v meandrech či ve slepých ramenech horního toku Ohře s typickou vodní vegetací.		
Průvodci:	Ing. Petr Uhlík, RNDr. Jaroslav Michálek (oba Muzeum Sokolov), RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 605 240 980		
Poznámka:	<p>Pouze pro plavce! Každý z přihlášených účastníků svým přihlášením potvrzuje, že je plavcem a uvědomuje si rizika spojená s pohybem na řece. Vzhledem k charakteru exkurze je omezena její kapacita. K dispozici bude 18 míst na třech šestimístných raftech. Na jejich zapůjčení se musíme složit, cena jednoho místa tak bude 50 Kč. V ceně jsou pádla a vesty pro dospělé. Vzhledem k obtíženému pohybu po řece (špatně se staví v proudu), bude omezen počet účastníků exkurze i na případných vlastních plavidlech. Podrobné informace budou zaslány pouze přihlášeným účastníkům. Hlaste se s předstihem u J. Brabce (jiri.brabec@muzeumcheb.cz, popř. tel. 605 240 980), a to nejpozději do 10. 6. 2017. Platí: „Kdo dřív přijde, ten dřív mele.“</p>		

ČERVEN

Exkurze květy Ohře 2015. Foto: P. Uhlík.

ZANIKLÁ OBEC SE ZMĚNILA VE VODNÍ SVĚT

Den:	neděle 25. června 2017	Čas:	10:00
Místo:	Sraz v 10:00 u autobusové zastávky v Lesné u Tachova.		
Doprava:	TAM: bus Plzeň CAN (8:15) – Stříbro (8:52) – Bor (9:12) – Tachov (9:35) – Lesná (9:57). ZPĚT: bus Lesná (15:58) – Tachov (16:20) – Bor (16:44) – Stříbro (17:05) – Plzeň CAN (17:42).		
Trasa:	Netradiční cestou z Lesné na naučnou stezku Vodní svět na Kolmu a zpět (délka cca 8 km, časově cca 5 hodin se zastávkou na svačinu, náročnost střední – po lesních cestách a lesem).		
Náplň:	Pěší vycházka zavede návštěvníky na samý okraj CHKO Český les do míst, kde původně stávala obec Kolm. Je zaměřena na změny, které Kolm a jeho okolí doznalo od doby původních obyvatel až po současný stav zaniklé obce, která je přesto plná života, mnohdy ale ukrytého všednímu pozorovateli. Seznámíme se s biotopem naše-ho největšího hlodavce a s jistým fenoménem Českého lesa bobrem evropským. Vyprávění bude doplněno fotografiemi z historie obce, návštěvníci tedy mohou srovnávat minulost se současným stavem.		
Průvodce:	Antonín Hříbal (Redaktor Tachovského deníku)		
Kontakt:	A. Hříbal, tel.: 724 953 691		
Poznámka:	Obuv a oblečení vhodné do terénu. Čas vycházky bude přizpůsoben příjezdu a odjezdu cyklobusu.		

Na Kolmu. Foto: A. Hříbal.

Sborník muzea Karlovarského kraje

Muzeum Cheb za finančního přispění města Cheb, Karlovarského kraje a NPÚ, ÚOP v Lokti vydává sborník, který uveřejňuje původní studie vztahující se k přírodě a historii Karlovarského kraje.

Více na www.muzeumcheb.cz/sbornik/
nebo na tel. 739 322 499.

NPR ROLAVSKÁ VRCHOVIŠTĚ – KLENOT KRALICKA

Den:	neděle 2. července 2017	Čas:	viz poznámka
Místo:	Sraz na návsi v Přebuzi.		
Doprava:	TAM a ZPĚT: Pouze individuální.		
Trasa:	Přesun auty na Rolavský vrch (Kranisberk), odtud pěšky k areálu bývalého cínového dolu, na vrchoviště Velký močál a na přechodové rašeliniště u rybníka Líchy (délka do 5 km).		
Náplň:	Na trase uvidíme typickou vegetaci vrchovišť i vzácné rostliny a lišejníky sukcesně mladých ploch bývalého cínového dolu.		
Průvodce:	Ing. Petr Uhlík (Muzeum Sokolov)		
Kontakt:	P. Uhlík tel.: 352 324 024		
Poznámka:	Čas bude upřesněn přihlášeným zájemcům. Pro vstup do národní přírodní rezervace je udělena pro tuto akci výjimka pro omezený počet účastníků. Proto je nutné se na tuto akci předem přihlásit u Petra Uhlíka, tel.: 352 324 024 nebo e-mail: uhlik@muzeum-sokolov.cz. Obuv a oblečení do podmáčeného terénu, pláštěnku a lupu sebou. Vzhledem k podmáčenému a paddolovanému terénu zanechejte, prosím, děti a domácí mazlíčky doma.		

ZA PŘÍRODNÍMI UNIKÁTY NA TANKODROM

Den:	2. polovina srpna (bude upřesněno)	Čas:	bude upřesněn
Místo:	Sraz na parkovišti u vjezdu do vojenského újezdu Hradiště (50°15'46"N, 13°13'57"E) poblíž bývalé osady Sedlec (cca 3 km západně od Mašťova).		
Doprava:	TAM a ZPĚT: Pouze individuální.		
Trasa:	Procházka po cvičišti bojových vozidel v oblasti bývalé osady Tureč (délka cca 4 km).		
Náplň:	Ukázka velmi vzácných koryšů – listonohů letních a žábronožek letních, kteří žijí v kalužích na tankových cestách. Další ukázky zajímavé fauny a flóry a povídání o vlivu vojenských cvičení na přírodu.		
Průvodce:	RNDr. Jan Matějů, Ph. D. (Muzeum Karlovy Vary)		
Kontakt:	J. Matějů, tel.: 730 553 884		
Poznámka:	Počet účastníku na exkurzi je limitovaný (30 osob) a je nutné se předem registrovat! Pouze předem registrovaným účastníkům bude umožněn vstup do vojenského újezdu. Způsob registrace bude včas uveřejněn v elektronické rozsílce a na stránkách Muzea Karlovy Vary – www.kvmuz.cz .		

Listonoh letní. Foto: Archiv Správy CHKO Český les.

ČERVENEC

SRPEN

NETOPÝŘÍ NOC U DOLU JERONÝM

Den: pátek 1. září 2017

Čas: 20:00

Místo: Důl Jeroným.

Doprava: Lokalita snadno dostupná vlastním autem, ale nedostupná veřejnou dopravou ($50^{\circ}6'7''N, 12^{\circ}42'43''E$), v místě možnost parkování.

Náplň: Večerní odchyt netopýrů u jedné z nejvýznamnějších netopýřích lokalit v západních Čechách (při vhodném počasí je možné očekávat desítky odchycených netopýrů nejméně 7 druhů). Akci je možné spojit s odpolední prohlídkou podzemí zpřístupněného středověkého dolu Jeroným. Součástí programu bude přednáška o životě netopýrů. Přijďte si prohlédnout tyto tajemné noční tvory zblízka! (Konec akce závisí na aktuálních podmínkách odchytu a zájmu, předpokládá se až cca ve 2:00).

Průvodce: Mgr. Přemysl Tájek (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)

Kontakt: P. Tájek, tel.: 602 793 922

Poznámka: Baterku, terénní obuv a teplé oblečení (teploty kolem půlnoci v tuto roční dobu klesají k $0^{\circ}C$).

NETOPÝŘÍ NOC NA HRADĚ BEČOV

Den: sobota 2. září 2017

Čas: 19:00

Místo: Hrad a zámek Bečov nad Teplou.

Náplň: Tradiční večerní akce zaměřená na netopýry zavítá tentokrát do Bečova nad Teplou. Ukázka odchytu a kroužkování netopýrů, doplněná doprovodným programem na netopýří téma – speciální ultrazvukový detektor nám také pomůže nahlédnout do světa jejich neslyšitelných signálů, přednáška vám poví o životě netopýrů, výstava z podzemí Karlovarského kraje nám představí zajímavý a skrytý svět netopýrů pod zemí a děti i dospělí si zasoutěží a vyzkouší netopýří hry. Speciální promítání filmů s netopýří tematikou. Přijďte se seznámit s tajemnými nočními tvory pěkně zblízka! (Konec akce je odhadován do půlnoci).

Průvodce: Mgr. Přemysl Tájek (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)

Kontakt: P. Tájek, tel.: 602 793 922

Poznámka: Baterku, terénní obuv a teplé oblečení. Parkování je možné na sedmi parkovacích plochách přímo ve městě. Další podrobnosti k programu budou včas upřesněny.

Netopýr ušatý. Foto: P. Tájek.

NETOPÝŘÍ NOC V HORAŽĐOVICÍCH

Den:	pátek 8. září 2017	Čas:	18:00
Místo:	Envicentrum Proud a přírodovědná stanice v Horažďovicích (Nábřežní 283; 49°19'11"N, 13°41'59"E).		
Náplň:	Večerní akce zaměřená na netopýry. Populárně naučná přednáška s promítáním o životě netopýrů. Výstava a film o netopýrech, program pro děti – soutěže a hry o ceny. Ukázka práce s ultrazvukovým detektorem při určování jednotlivých druhů netopýrů, odchyt netopýrů (v případě vhodných podmínek prezentace odchycených druhů).		
Kontakt:	M. Mařáková, tel.: 725 141 686		
Poznámka:	Teplé oblečení a baterku s sebou.		

KŮŇ PŘEVALSKÉHO (ZÁCHRANA POSLEDNÍHO DIVOKÉHO KONĚ V ČESKÉ REŽII)

Den:	úterý 19. září 2017	Čas:	17:30
Místo:	Muzeum Českého lesa v Tachově (třída Míru 447, Tachov).		
Náplň:	Evžen Kůs vedl plemennou knihu ohroženého živočišného druhu – koně Převalského, jehož záchranný chov, dlouhodobě zajišťuje ZOO Praha. Účastnil se i vysazování jedinců z tohoto chovu do jeho původní vlasti – Mongolska. Bude vyprávět o průběhu záchranného chovu i o svých osobních zkušenostech z několika expedic do Mongolska, při nichž byli odchováni jedinci vysazování do přírody.		
Přednášející:	RNDr. Evžen Kůs (ZOO Praha)		
Kontakt:	P. Řepa, tel.: 604 194 010		

DEN ČESKÉHO LESA

Den:	sobota 23. září 2017	Čas:	10:00
Místo:	Vesnické muzeum Halže (Ctiboršká 62).		
Náplň:	Tradiční akce s bohatým programem tentokrát ve Vesnickém muzeu v Halži. Pro rodiny s dětmi budou připraveny hry a soutěže. Prezentačce tradičního zemědělství. Živá zvířata. Občerstvení.		
Kontakt:	M. Mařáková, tel.: 725 141 686		
Poznámka:	Pro upřesnění informací sledujte www.cesyles.ochranaprirody.cz nebo facebookové stránky CHKO Český les.		

Den Českého lesa 2016, bednář. Foto: M. Jiran.

ZÁŘÍ

ZA JELENY NA KLADESKOU ANEBO POSLECH ŘÍJE

Den:	sředa 27. září 2017	Čas:	17:30
Místo:	Sraz v 17:30 na Kladské před Domem přírody Slavkovského lesa.		
Doprava:	TAM: Objednaný autobus – Mariánské Lázně, nádraží (17:00) – Mariánské Lázně, tržnice (17:05) – Kladská (17:20); případně lze využít linkový autobus Mariánské Lázně (17:05) – Kladská (17:25). ZPĚT: Objednaný autobus – návrat do Mariánských Lázní je předpo-kládán v pozdních večerních hodinách kolem 23 hod.		
Trasa:	Kladská, Dům přírody Slavkovského lesa – Naučná stezka Kladská – Pramenisko a Sítinsko – Vlček, Pluhův bor – Horní Lazy (variantně dle říje, délka cca 4 km).		
Náplň:	Povídání o životě jelenů a poslech říje jelena evropského a jelena sika. V polovině září soumracný a noční les oživne troubením. Na- stane čas jelení říje. Zvláště působivé je období jelení říje v horských terénech, kde se troubení jelenů patřičně rozléhá, někdy i s ozvěnou.		
Průvodci:	Ing. Václav Procházka a Bc. Tomáš Fiala (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	J. Rolková, tel.: 354 401 968		
Poznámka:	Nutné oblečení a obuv do terénu (v noci už bývá dost chladno).		

Jelen evropský v říji. Foto: S. Šedivý.

VÝSTAVA HUB V MARIÁNSKÝCH LÁZNÍCH

Den:	sobota 30. září – neděle 1. října 2017	Čas:	viz poznámka
Místo:	Správa CHKO Slavkovský les (Hlavní 504, Mariánské Lázně)		
Náplň:	Ukázky čerstvě utržených hub, pokrmů z nich, recepty, možnost urče- ní donesených hub, pozorování hub pod binokulárním mikroskopem, houbařský kvíz pro děti.		
Kontakt:	V. Tůma, tel.: 601 310 569		
Poznámka:	sobota 9:00–17:00, neděle 9:00–16:00		

Literatura Turistické atraktivity

UNIVERZITA
TŘETÍHO VĚKU
ZÁPADOCESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Kurz PC Genealogie

Město: Tachov

Zápis: úterý 20. června 2017, 9.00 – 16.00 hodin
úterý 5. září 2017, 9.00 – 16.00 hodin

Místo: Regionální vzdělávací a informační středisko, p. o.,
Školní 1094, Tachov

Studijní
obory:
Světová literatura
Genealogie
Kurz PC

Město: Mariánské Lázně

Zápis: čtvrtok 15. června 2017, 10.00 – 14.00 hodin
čtvrtok 7. září 2017, 10.00 – 14.00 hodin

Místo: Správa CHKO Slavkovský les, Hlavní 504,
Mariánské Lázně

Studijní
obor:
Turistické atraktivity II

S sebou:
současní studenti – index + občanský průkaz,
noví studenti – pasovou fotografií + občanský průkaz

Platba:
Humanitní/přírodovědné programy = 600,- Kč/rok,
počítačová výuka = 900,- Kč/rok

PODMÍNKOU STUDIA JE STAROBNÍ NEBO PLNÝ INVALIDNÍ DŮCHOD. Změna programu
vyhrazena. Více info: tercova@revis-tachov.cz, www.revis-tachov.cz, +420 374 774 413.

Ubytování pro vaše výlety do Českého lesa:

www.ubytovani.revis-tachov.cz

FESTIVAL PTACTVA NA ANENSKÝCH RYBNÍCÍCH

Den:	neděle 1. října 2017	Čas:	9:15
Místo:	Sraz v 9:15 na vlakovém nádraží v Plané u Mariánských Lázní.		
Doprava:	TAM: vlak Cheb (8:34) – Mariánské Lázně (8:53) – Planá (9:04); Plzeň (8:04) – Stříbro (8:29) – Planá (8:51); Tachov (8:32) – Planá (8:49). ZPĚT: vlak Planá (12:46) – Mariánské Lázně (12:54) – Cheb (13:14); Planá (13:05) – Stříbro (13:27) – Plzeň (13:54); Planá (13:09) – Tachov (13:27).		
Trasa:	Rybničky v okolí Plané (nenáročná trasa s délkou cca 8 km).		
Náplň:	Vycházka do polí, luk a k rybníkům v okolí Plané za poznáním a určováním zejména vodních a mokřadních ptáků v době podzimního tahu. Možnost vyzkoušet si pozorování ptáků stativovým dalekohledem. Délka exkurze je předpokládaná cca 3 hodiny.		
Průvodci:	RNDr. Pavel Jaška (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les) a RNDr. Milena Prokopová, Ph. D. (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)		
Kontakt:	M. Prokopová, tel.: 725 724 956		
Poznámka:	Vhodná nepromokavá obuv a oblečení do terénu, dalekohled je výhodou.		

FESTIVAL PTACTVA NA JIVJANSKÝCH RYBNÍCÍCH

Den:	neděle 1. října 2017	Čas:	7:30
Místo:	Sraz v 7:30 u radnice v Holýšově nebo v 8:00 na hrázi Jivjanského rybníka.		
Trasa:	Okolo Jivjanských rybníků (konec cca v 12:00).		
Náplň:	Akce je zaměřena na pozorování protahujícího ptactva, zejména vodního a mokřadního.		
Průvodce:	Mgr. Libor Schröpfer (Holýšovský ornitologický klub)		
Kontakt:	L. Schröpfer, 732 370 036		
Poznámka:	Teplé oblečení, pevnou obuv (nejlépe holinky) a dalekohled s sebou. Občerstvení zajištěno.		

VÝSTAVA „NAŠE NEJMOSHUTNĚJŠÍ PAMÁTNÉ STROMY“

Den:	2. října – 30. listopadu 2017	Čas:	viz poznámka
Místo:	Správa CHKO Slavkovský les (Hlavní 504, Mariánské Lázně).		
Náplň:	Putovní výstava představuje ukázky našich nejmohutnějších památných stromů prostřednictvím velkoformátových fotografií. Výstava vznikla ve spolupráci fotografa Pavla Hössla a paní PhDr. Marie Hruškové, která je autorkou projektu, jehož cílem je seznamovat co nejvíce lidí s památnými stromy České republiky. Součástí vernisáže bude i uvedení autorů výstavy.		
Kontakt:	J. Rolková, tel.: 354 401 968		
Poznámka:	Otevřeno v provozní době Správy CHKO Slavkovský les. Vernisáž výstavy bude včas upřesněna, sledujte www.slavkovskyles.cz .		

Název projektu: Posílení kapacit CLLD pro MAS Sokolovsko na období 2015-2017
Registrační číslo: CZ.06.4.59/0.0/0.0/15_003/0001568

MAS Sokolovsko o.p.s.

MAS Sokolovsko, nebo-li Místní akční skupina Sokolovsko, je dobrovolným seskupením 37 měst a obcí, z nichž některé jsou mimo to sdruženy ve svazcích (území MAS Sokolovsko představuje mapa níže). Mezi partnery MAS ovšem patří i řada podnikatelů, neziskových organizací i aktivních občanů, kteří mají zájem na rozvoji Sokolovska.

MAS Sokolovsko se pokouší svými aktivitami podpořit formou dotovaných projektů obnovu území člen-ských obcí, pomáhat místním podnikatelům v jejich rozvoji a organizovat vzdělávací a volnočasové aktivity mládeže i dospělých. Mimo jiné vydáváme dva časopisy. Časopis Zpravodaj Leader informuje o fungování MAS Sokolovsko, o projektech, které podporuje a na kterých se podílí a o aktivitách našich partnerů. Časopis Sokolovsko je vlastivědný. Oba jsou v elektronické verzi dostupné na webu

<http://mas-sokolovsko.eu>

Naše sdružení je otevřené novým zájemcům. Patříte-li mezi ně, neváhejte a kontaktujte nás na e-mailu info@mas-sokolovsko.eu nebo na tel. č.: 739 011 869.

Stejně tak se na nás kdykoli můžete obrátit s dotazy na výzvy k předkládání žádostí o finanční podporu na Vaše projektové záměry – více viz <http://mas-sokolovsko.eu/sclld/vyzvy/>.

SETKÁNÍ PŘÍZNIVCŮ PŘÍRODY KARLOVARSKA

Den:	pátek ve 2. polovině října 2017	Čas:	16:00
Místo:	Krajská knihovna Karlovy Vary, sál Dvory (Závodní 378).		
Náplň:	Již tradiční, v pořadí šesté, setkání přátel přírody v Karlových Varech. Pásмо krátkých přírodovědných přednášek pro širokou veřejnost. Podělte se s námi o svá přírodovědná pozorování a objevy z přírody Karlovarského kraje, tentokrát s tématem „Rybničky“.		
Kontakt:	J. Matějů, tel.: 730 553 884 a P. Krásá, tel.: 724 704 449		
Poznámka:	Den a čas bude včas upřesněn na www.kvmuz.cz nebo www.slavkovskyles.ochranaprirody.cz .		

Z DOMU PŘÍRODY NA PÁTRÁNÍ PO BOBRECH

Den:	sobota 14. října 2017	Čas:	9:30
Místo:	Sraz v 9:30 u železniční zastávky Klenčí pod Čerchovem.		
Doprava:	TAM: vlak Domažlice (8:25) - Klenčí pod Čerchovem (8:41); vlak Tachov (7:34) - Klenčí pod Čerchovem (9:17). ZPĚT: vlak Klenčí pod Čerchovem (15:11) - Domažlice (15:28); Klenčí pod Čerchovem (14:40) - Tachov (16:30).		
Trasa:	Železniční stanice – Postřekovské rybníky a zpět (délka cca 6 km).		
Náplň:	Pátrání po stopách našeho největšího a nejpilnějšího hlodavce – bobra evropského. Povídání o jeho životě a složitém soužití s lidmi v krajině 21. století.		
Průvodce:	RNDr. Milena Prokopová, Ph. D. (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)		
Kontakt:	M. Prokopová, tel.: 725 724 956		
Poznámka:	Místy náročnější terén, překážky a voda. Kdo nechce mít mokré nohy a zablácené boty, vezme si raději holinky.		

POZNÁVÁNÍ PODZIMNÍCH HUB – ZAMYKÁNÍ LESA NA ZELENÉ HOŘE

Den:	sobota 14. října 2017	Čas:	9:00
Místo:	Sraz v 9:00 pod Chebským hradem u dřevěné kryté lávky přes řeku.		
Doprava:	TAM: vlak M. Lázně (7:47) – Cheb (8:17); vlak K. Vary (7:30) – Cheb (8:25). ZPĚT: vlak Cheb (Os 15:19, R 16:34) – Mariánské Lázně (15:49, 16:53); vlak Cheb (Os 15:47, R 16:27) – K. Vary (16:45, 17:13).		
Trasa:	Myslivna – lesem po vrstevnicové cestě na vrchol Zelené hory a zpět do Chebu přes Zátiší (délka cca 10 km).		
Náplň:	Houbařská exkurze s pořadateli tradiční výstavy hub v Mariánských Lázních zaměřená na poznávání podzimních hub s malou výstavou na vrcholu Zelené hory. Po výstavce bude uzamčen les symbolickým klíčem. Tradičně bude rozdělan oheň, špekáčky sebou.		
Průvodci:	členové Mykologického klubu Slavkovský les		
Kontakt:	J. Pošmura, tel.: 723 091 620		
Poznámka:	Vhodné oblečení a obuv do terénu, případně košík na houby.		

ŘÍJEN

LÁZEŇSKÝ FESTIVAL JABLEK

Den: neděle 15. října 2017 Čas: 11:00

Místo: Začátek v 11:00 na kolonádě v Mariánských Lázních.

Náplň: Už pošesté s námi můžete oslavit podzimní sklizeň ovoce na kolonádě v Mariánských Lázních. Program festivalu je celodenní – jarmark místních výrobců a remeslníků, výstava regionálních odrůd ovoce a zahradkářských výpěstků místních zahradkářských organizací, tvůrčí dílny pro děti i dospělé, tematické soutěže, ochutnávky pokrmů z jablek, hudební vystoupení.

Kontakt: J. Rolková, tel.: 354 401 968

Poznámka: Podrobný program bude včas upřesněn na www.slavkovskyles.ochranaprirody.cz.

*Lázeňský festival jablek, již tradiční akce na kolonádě v Mariánských Lázních.
Foto: P. Jiran.*

HORNICKÁ HISTORIE MUTĚNÍNSKA

Den: sobota 21. října 2017 Čas: 9:15

Místo: Sraz v 9:15 u vlakové zastávky Svržno.

Doprava: TAM: vlak Domažlice (8:25) – Svržno (9:12); vlak Tachov (7:34) – Svržno (8:43).

ZPĚT: vlak Mutěnín (14:45) – Domažlice (15:28); vlak Mutěnín (15:03) – Tachov (16:30)

U vlakové zastávky ve Svržně je možné parkování automobilů.

Trasa: Ze Svržna přes Černý vrch a Lískoveckou hůrku do Starého Kramolína a Mutěnína. Zde bude možné nasednout na vlak nebo pokračovat ještě 5km po svých a uzavřít tak okruh opět ve Svržně; (celková délka tras cca 10-15km).

Náplň: V prudkém lesním terénu Černého vrchu se seznámíme s pozůstatky dřívější těžby kyzového zrudnění a bude možnost nahlédnout do lomové jámy blízkého amfibolitového lomu. Dále bude následovat přesun volným terénem (les, louka, pole) do blízkosti obce Starý Kramolín, kde prozkoumáme geologickou přírodní památku Mutěnínský lom – v minulosti zde probíhala těžba bloků bazických amfibolitových hornin, v současnosti je lom částečně zatopen vodou a při troše podzimního štěstí a slunce zde budeme moci pozorovat i některé druhy obojživelníků či plazů. Závěrem objevíme skryté pozůstatky po historické těžbě mědi v zóně křemenného valu.

Průvodci: Václav Pachl (LB Minerals, s.r.o.), Eva Stehlíková (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)

Kontakt: V. Pachl, tel.: 602 124 759

Poznámka: Vhodná obuv a oblečení do terénu, svačina.

ŘÍJEN

ZA POZORUHODNÝMI STROMY NA KYNŽVARTSKO

Den:	sobota 21. října 2017	Čas:	10:30
Místo:	Sraz v 10:30 u železniční stanice Lázně Kynžvart.		
Doprava:	TAM: vlak K. Vary (8:43) – Sokolov (9:04) – Cheb (9:30); vlak Cheb (9:59) – Lázně Kynžvart (10:22). ZPĚT: Lázně Kynžvart (16:38) – Cheb (17:01) – Sokolov (17:36) – Karlovy Vary (18:02).		
Trasa:	Okruh od železniční stanice Lázně Kynžvart přes Pastevní rybník, Kynžvartský kámen, významné a památné stromy v Lázních Kynžvart, courání po zámeckém parku Kynžvart, kolem rybníků zpět k nádraží (délka 8,5 až 10 km podle počtu odboček).		
Náplň:	Barevná vycházka ke Dni stromů (20. 10.) malebnou komponovanou krajinou Kynžvartska se starými a památnými stromy mimořádných rozměrů i v rámci ČR (smrk, javor červený, douglaska), kolem rybníků a mechatých žulových balvanů s pseudoškrapou.		
Průvodce:	RNDr. Jaroslav Michálek (Muzeum Sokolov)		
Kontakt:	J. Michálek, tel.: 720 507 547		
Poznámka:	Pevná obuv a oblečení vhodné i do mokrého terénu, svačina, fotoaparát.		

SETKÁNÍ PŘÍZNIVCŮ ČESKÉHO LESA

Den:	čtvrtok 26. října 2017	Čas:	17:00
Místo:	Muzeum Českého lesa v Tachově (třída Míru 447, Tachov).		
Náplň:	Každoroční setkání všech amatérských přírodnovědců působících v oblasti Českého lesa a jeho podhůří, kteří se podělí o své výsledky ze zkoumání zdejší přírody v poslední době. V letošním roce se těšte na příspěvky o savcích Českého lesa, výskytu lišejníků v ČL, rozložení lokalit ledňáčka říčního a skorce vodního na Tachovsku, ochrany raka říčního a kamenáče v Českém lese a historie zaniklých vsí v Českém lese. Na akci srdečně zavítají i naprosté laiky, pokud je povídání o přírodě Českého lesa zajímá. Příspěvky budou v takové formě, aby je mohli sledovat i ten, kdo má minimální znalosti v daném oboru. Po skončení referátů (cca v 20 hod.) zbude čas i na diskuzi a přátelské popovídání (předpokládané ukončení cca ve 21 hod.).		
Kontakt:	M. Prokopová, tel.: 605 973 343 a P. Řepa, tel.: 604 194 010		

Setkání příznivců Českého lesa. Foto: A. Štěpánková.

Nestátní nezisková organizace MAS 21, o. p. s. založená na principu LEADER je dobrovolným společenstvím občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a institucí veřejného moci), které spolupracuje na rozvoji venkova, zlepšování kvality života, zemědělství a životního prostředí.

V regionu MAS 21 působí tyto obce: Hranice, Krásná, Podhradí, Aš, Hazlov, Libá, Vojtanov, Poustka, Františkovy Lázně, Pomezí nad Ohří, Luby, Plesná Nový Kostel, Velký Luh, Křižovatka, Skalná, Milhostov, Třebeň, Nebanice, Odrava, Tuřany, Okrouhlá, Milíkov, Lipová, Dolní Žandov, Lázně Kynžvart, Stará Voda, Valy, Velká Hleďsebe, Trstěnice, Drmoul, Tři Sekery, Vlkovice, Mariánské Lázně a Zádub - Závišínsk.

MAS 21 vyhlašuje Výzvy pro podání Žádostí o podporu ze tří Programových rámců Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS 21 na období 2014 – 2020. Podporu můžete získat v následujících oblastech:

Integrovaný regionální operační program

- 1.1 Kulturní dědictví
- 1.2 Vzdělávání
- 1.3 Kvalitní sociální služby
- 1.4 Sociální bydlení
- 1.5 Bezpečná doprava
- 1.6 Sociální podnikání

Operační program Zaměstnanost

- 2.1 Prevence sociálního vyloučení
- 2.2 Prorodinná opatření
- 2.3 Podpora sociálního podnikání
- 2.4 Vzdělání podporuje zaměstnanost

Program rozvoje venkova

- 3.1 Neproduktivní investice v lesích
- 3.2 Rozvoj podnikání na venkově
- 3.3 Rozvoj zemědělských podniků
- 3.4 S produkty na trh
- 3.5 Pozemkové úpravy

MAS 21, o. p. s. je jedním z organizátorů dobrovolnické akce Čistění řeky Ohře v Karlovarském kraji, zajišťuje úklid území okolo vodní nádrže Skalka, podél Ohře od Chebu až do Kynšperku nad Ohří. V roce 2017 uklízíme v sobotu 8. dubna. Přidejte se k nám.

Více informací o MAS 21 a jejích aktivitách získáte na webu www.mas21.cz nebo na facebooku.

PROSINEC

LISTOPAD

NAPŘÍČ SLAVKOVSKÝM LESEM

Den:	čtvrtok 17. listopadu 2016	Čas:	9:30
Místo:	Sraz v 9:30 u zpívající fontány na kolonádě v Mariánských Lázních.		
Doprava:	TAM: vlak Plzeň (8:04) – Mariánské Lázně (9:06); vlak Cheb (8:34) – Mariánské Lázně (8:53); vlak Karlovy Vary (7:30) – Mariánské Lázně (8:53), z nádr. pěšky cca 25 min. na kolonádu. ZPĚT: vlak Bečov n. T. (15:35, 17:39, 19:59, 21:59) – M. Lázně (16:25, 18:30, 20:50, 22:50); vlak Bečov n. T. (15:16, 17:21, 20:00, 22:00) – Karlovy Vary (15:50, 17:55, 20:32, 22:32).		
Trasa:	Kolonáda v Mariánských Lázních – PR Žižkův vrch – Polom – PR Smraďoch – Farská kyselka – PR Vlček – PR Mokřady pod Vlčkem – Prameny – NPP Upolínová louka pod Křížky – PP Dominova skalka – Bečov nad Teplou (náročná trasa s převýšením o celkové délce cca 20 km).		
Náplň:	Již IV. ročník pochodu napříč Slavkovským lesem. Pojďte s námi do lesů a luk CHKO Slavkovský les. Přes 20 km dlouhá trasa povede přes pět přírodních rezervací a jednu národní přírodní památku. Během túry zdoláme značné převýšení. Několikrát pokoříme nadmořskou výšku 800 m. Nejvyšším vrcholem trasy bude Vlčí kámen (883 m n. m.). Cílem turisticko-přírodovědného výletu je Bečov nad Teplou a samozřejmě občerstvení v některém z restauračních zařízení.		
Průvodci:	RNDr. Pavel Jaška a Mgr. Jana Rolková (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	P. Jaška, tel.: 602 213 347		
Poznámka:	Nutná vhodná obuv a oblečení. Doporučujeme vzít si s sebou mapu, pro případ dřívějšího návratu, nebo nutného rozdělení skupiny. Nezapomeňte na dostatek tekutin a jídla na celý den a vhodné obutí a oblečení. Vzhledem k tomu, že nemusíme dojít za světla, doporučujeme vzít si sebou baterku. Pro značnou náročnost nemůžeme akci doporučit svátečním chodcům. Účastníci se akce účastní na vlastní nebezpečí. Případná změna trasy vyhrazena.		

PTÁCI V ZIMĚ NESPÍ

Den:	sobota 30. prosince 2017	Čas:	10:00
Místo:	Sraz v 10:00 v zahradě Muzea Českého lesa v Tachově (trída Míru 447, Tachov).		
Trasa:	Příměstskými parky v Tachově (nenáročný terén, délka cca 2 hodiny).		
Náplň:	Silvestrovská vycházka městem Tachov spojená s pozorováním zimujících ptáků a pátráním po vzácnějších návštěvnících. Za příznivého počasí bude prováděn odchyt ptáků do sítí a jejich následná prezentace. Pro návštěvníky bude připraveno malé teplé občerstvení v klášterní zahradě. Hlavním cílem je setkání milovníků přírody před koncem roku, zhodnocení ornitologických úspěchů a beseda o viděném a slyšeném.		
Průvodci:	RNDr. Pavel Řepa (Muzeum Českého lesa v Tachově), RNDr. Milena Prokopová, Ph. D. (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)		
Kontakt:	P. Řepa, tel.: 604 194 010		
Poznámka:	Teplé oblečení, obuv a dalekohled jsou výhodou.		

Národní geopark GeoLoci Vás zve do krajiny Tachovska!

Zahájení geoturistické sezóny v Národním geoparku

21. dubna 2017, Městské muzeum ve Stříbře

Zahájení již 6. geoturistické sezóny v Národním geoparku GeoLoci bude spojené s oslavou obnovení certifikace „Národní geopark“ udělované Ministerstvem životního prostředí ČR a seminářem představujícím hlavní geologické zajímavosti našeho regionu i současné trendy interpretace přírodního a kulturního dědictví a rozvoje šetrného cestovního ruchu prostřednictvím turistických destinací.

Evropský týden geoparků - Muzejní večer

26. května 2017, Hornický skanzen ve Stříbře

Poslední květnový pátek se připojíme k Evropskému týdnu geoparků mimořádnými prohlídkami Hornického skanzenu ve Stříbře s Královskou dědičnou štolou Prokop v rámci Muzejního večera.

Den pro Tachov - Česko-bavorský kulturní festival

10. června 2017, Vysoká u Tachova

Národní geopark GeoLoci se letos poprvé bude prezentovat v rámci česko-bavorského kulturního festivalu Den pro Tachov. Informační stánek, dílny pro děti, turistické informace i zajímavé publikace v rámci příjemné akce, kde se můžete těšit na řadu hudebních i divadelních představení, malý food festival, trh s regionálními produkty a celodenní program pro děti i rodiny.

Bližší informace o uvedených akcích naleznete na www.geoloci.cz nebo na [www.facebook.com/GeoLoci!](https://www.facebook.com/GeoLoci/)

NA AKCE VÁS ZVOU:

MEZI LESY, z.s.

ZO ČSOP Sylva Lunae

ZO ČSOP Kladská

MUZEUM SOKOLOV

ZO ČSOP Tachov

4. ZO ČSOP Cheb

MUZEUM
KARLOVY VARY

MUZEUM
FRANTIŠKOVY LÁZNĚ

KLENČÍ
POD ČERCHOVEM

Vydání kalendáře akcí bylo podpořeno Karlovarským krajem.
Akce v Chebu a okolí jsou finančně podporovány městem Cheb.

Dům přírody v Klenčí pod Čerchovem
ČESKÉHO LEŠA

... vstupní brána do Českého lesa

Foto: J. Ševčík

NABÍDKA DOMU PŘÍRODY ČESKÉHO LEŠA:

- trvalá interaktivní expozice "Proměna krajiny Českého lesa v čase"
- vzdělávací programy a hry zaměřené na přírodu Českého lesa, ochranu životního prostředí a vnímání krajiny pro školy i neorganizované skupiny a jednotlivce
- kulturní programy, prezentace regionálních produktů tradičních řemesel a místního folklóru
- tématické přednášky, výstavy, projekce a tvůrčí dílny
- knihovna Českého lesa

Otevřeno: duben – říjen   út – ne   9:00 – 17:00
listopad – březen   út – pá   10:00 – 16:00

Máte-li zájem o pravidelné zasílání informací o přírodnovědných akcích na Chebsku, Mariánskolázeňsku, Karlovarsku, v Českém lese a Plzeňsku,
e-mailem nebo poštou, napište nám svůj e-mail nebo adresu!

Akce v Českém lese a Plzeňsku

Martin Jiran

tel.: 720 543 084

e-mail: martin.jiran@nature.cz

Markéta Mařáková

tel.: 725 141 686

e-mail: marketa.marakova@nature.cz

Barbora Nováková

tel.: 776 041 817

e-mail: nbarca@seznam.cz

Akce na Chebsku a Sokolovsku

Jiří Brabec

tel.: 605 240 980

e-mail: jbrabcak@seznam.cz

Akce na Mariánskolázeňsku a Karlovarsku

Jana Rolková

tel.: 724 380 021

e-mail: jana.rollkova@nature.cz

Jan Matějů

tel.: 730 553 884

e-mail: mateju@kvmuz.cz

VŠECHNY AKCE JSOU ZDARMA!!!

Změny v kalendáři akcí vyhrazeny.

Sledujte

www.muzeumcheb.cz/priroda

www.ceskmlesem.cz

www.slavkovskyles.ochranaprirody.cz

www.ceskyles.ochranaprirody.cz

www.slavkovskyles.cz

www.kvmuz.cz